



2022/2060(INI)

6.3.2023

STANOVISKO

Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

pro Hospodářský a měnový výbor

k politice v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2022
(2022/2060(INI))

Zpravodajka: Dita Charanzová

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že spravedlivá hospodářská soutěž je klíčem k dobře fungujícímu jednotnému trhu a hospodářství a vytváří pobídky pro rozmanitost výrobků, lepší kvalitu, nižší ceny, vyšší hodnotu, odolnost a standardy, inovace, výzkum a lepší služby pro spotřebitele; zdůrazňuje, že dobré životní podmínky spotřebitelů musí zůstat základním aspektem politiky v oblasti hospodářské soutěže; dále zdůrazňuje, že silná a odolná politika v oblasti hospodářské soutěže je základní součástí jednotného trhu, jak je stanoveno ve Smlouvách, a má zásadní význam pro rozvoj spravedlivých a rovných podmínek pro všechny účastníky trhu, zejména pro malé a střední podniky, čímž zajišťuje a podporuje udržitelný růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost; vyzývá Komisi, aby zavedla změny, které vytvoří příznivější prostředí pro všechny, včetně začínajících podniků a podnikatelů, a zároveň znovu potvrzuje, že malé a střední podniky by mohly mít prospěch z přísnějšího uplatňování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže; souhlasí s doporučením Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)¹, že aktivní prosazování pravidel hospodářské soutěže na evropském trhu a otevřenost vůči mezinárodnímu obchodu a investicím by měly zůstat politickými prioritami;
2. konstatuje, že odstranění limitů pro státní podporu kvůli krizi COVID-19 a nyní také kvůli ruské útočné válce proti Ukrajině vedlo k tomu, že jednotlivé členské státy poskytují stejným odvětvím podporu v různé výši; zdůrazňuje, že to vedlo k vytvoření nerovných podmínek pro tatáž odvětví na jednotném trhu; vyzývá Komisi, aby hledala způsoby, jak tento problém řešit; poukazuje zejména na velké rozdíly v úrovni energetických dotací poskytovaných členskými státy v reakci na rostoucí ceny energie; zdůrazňuje význam koordinované reakce, která zabrání narušení vnitřního trhu EU s energií; vyzývá Komisi, aby zlepšila transparentnost procesu posuzování státní podpory, a zdůrazňuje, že je třeba monitorovat ex post účinné provádění schválené státní podpory;
3. znovu vyzývá Komisi, aby se zabývala protisoutěžním účinkem územních omezení dodávek s cílem zajistit plně funkční jednotný trh a využít jeho potenciálních výhod pro spotřebitele; připomíná, že tyto druhy omezení mohou mít různou podobu, např. odmítnutí dodávek některých produktů nebo služeb, vyhrožování přerušением dodávek určitému distributorovi, omezování množství k prodeji, nevysvětlené rozdíly v nabídce produktů a cenách mezi jednotlivými členskými státy nebo omezené jazykové možnosti na obalu výrobku;
4. zdůrazňuje, že rámce státní podpory v reakci na krizi COVID-19 a ruskou útočnou válku proti Ukrajině by měly zůstat dočasné; domnívá se, že výzvy vyplývající z těchto krizí by měly být řádně zohledněny v rozsáhlých úvahách o průmyslové politice a

¹ OECD (2021), „Enhancing regional convergence in the European Union“ (Posílení regionální konvergence v Evropské unii), pracovní dokumenty oddělení pro hospodářství OECD č. 1696, OECD Publishing, Paříž, 2021, <https://dx.doi.org/10.1787/253dd6ee-en>.

prostřednictvím aktualizované průmyslové strategie EU, která by mohla pomoci přidělit zdroje určitým velmi důležitým odvětvím, s ohledem na naši závislost v klíčových strategických oblastech, způsobem, který nenaruší hospodářskou soutěž mezi podniky a který může rovněž přispět k vytvoření podmínek pro odolné, konkurenceschopné a udržitelné hospodářství v dlouhodobém horizontu; domnívá se, že by pravidla hospodářské soutěže neměla omezovat cíle udržitelnosti, ale měla by k nim naopak přispívat;

5. domnívá se, že je nezbytné zajistit jednotné uplatňování pravidel hospodářské soutěže EU na celém jednotném trhu; zdůrazňuje, že právní předpisy EU by měly být uplatňovány stejným způsobem ve všech členských státech a že při provádění právních předpisů EU v oblasti hospodářské soutěže by mělo být rovněž zohledněno, zda je k dispozici vhodná vnitrostátní financování, které lze poskytnout včas; vyzývá Komisi, aby bránila vytváření monopolů prostřednictvím normalizace;
6. domnívá se, že hospodářská soutěž může napomáhat oživení po krizi, nikoli mu bránit, a zvyšovat odolnost jednotného trhu; zdůrazňuje, že nedávná studie² odmítla argument, že uvolnění politiky EU v oblasti hospodářské soutěže by podpořilo hospodářské oživení; vyjadřuje politování nad tím, že podle analýzy z doby před krizí³ nebyla státní podpora v EU při podpoře hospodářského růstu a investic účinná; naléhavě vyzývá Komisi, aby posoudila přínos státní podpory v EU pro hospodářský růst a růst produktivity na základě měřitelných ukazatelů a systematicky přezkoumávala její výsledky a dopad;
7. připomíná, že pokud chceme dosáhnout skutečných měřitelných výsledků a dopadu, oživení a rovných podmínek, měli bychom se poučit z předchozích krizí; připomíná poučení z finanční krize, že opatření založená na okamžitých potřebách jsou špatnou náhradou politických opatření založených na řádné ekonomické analýze; vyjadřuje politování nad tím, že k několika návrhům nebylo přiloženo posouzení dopadů, neboť byly podle Komise předloženy v naléhavé situaci; vyzývá Komisi, aby nepoužívala naléhavost věci jako výmluvu pro to, že nepřipraví posouzení dopadů legislativních návrhů; vyzývá Komisi, aby pro každý návrh připravila hloubkovou analýzu dopadů na hospodářskou soutěž, produktivitu a účinné investice;
8. vítá nedávné přijetí aktu o digitálních trzích⁴ a aktu o digitálních službách⁵, které představuje zásadní krok k harmonizovanému, spravedlivému a konkurenceschopnému jednotnému digitálnímu trhu; konstatuje, že Komise vyvíjí značné úsilí, aby zajistila, že akt o digitálních trzích i akt o digitálních službách budou plně prosazovány, a to tím, že na tento úkol poskytuje dostatečné množství dalších zaměstnanců a zdrojů Komise; vyzývá Komisi, aby na účinné a důsledné provádění a prosazování těchto nařízení dále

² Massey, Patrick a McDowell, Moore, „EU Competition Law: An Unaffordable Luxury in Times of Crisis?“ (Právní předpisy EU v oblasti hospodářské soutěže: cenově nedostupný luxus v době krize?). *World Competition* 44, č. 4, 2021, s. 405–432.

³ Tunali, Çiğdem Börke a Fidrmuc, Jan, „State Aid Policy in the European Union“ (Politika státní podpory v Evropské unii). *Journal of Common Market Studies*, 53.5, 2015, s. 1143–1162, zveřejněno na internetu.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1925 ze dne 14. září 2022 o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví a o změně směrnic (EU) 2019/1937 a (EU) 2020/1828 (nařízení o digitálních trzích) (Úř. věst. L 265, 12.10.2022, s. 1).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (akt o digitálních službách) (Úř. věst. L 277, 27.10.2022, s. 1).

navýšila zdroje; kromě toho žádá členské státy, aby na tento úkol poskytly Komisi další zaměstnance a národní odborníky; žádá Komisi, aby o pokroku dosaženém při provádění aktu o digitálních trzích a aktu o digitálních službách pravidelně informovala Parlament; vítá iniciativu Komise uspořádat semináře na různá témata související s prováděním aktu o digitálních trzích;

9. vyzývá Komisi, aby posoudila míru provádění směrnice o nekalých obchodních praktikách⁶ v členských státech a podala zprávu o výsledcích jejího uplatňování;
10. vítá revizi nařízení o blokových výjimkách pro vertikální dohody⁷; vybízí Komisi, aby i nadále zajišťovala, že dohody o selektivní distribuci a další technické údaje, jako jsou čísla vnitrostátních modelů a sériová čísla, nebudou zneužívány s cílem omezit volný pohyb zboží přes hranice států a bránit spotřebitelům v porovnávání zboží se zbožím dostupným v jiných členských státech;
11. domnívá se, že musí být zachována a chráněna neutralita sítí a že politika v oblasti hospodářské soutěže ji musí podporovat;
12. opakuje svou výzvu Komisi, aby i nadále aktivně sledovala a odstraňovala neodůvodněné zeměpisné blokování a další omezení přeshraničního prodeje on-line a aby nadále důsledně uplatňovala přístup podporující spotřebitele, díky čemuž budou mít přístup k větší škále výrobků a služeb v celé EU;
13. vítá návrh Komise na akt o datech (COM(2022)0068), jehož cílem je řešit nerovnováhu na trhu vyplývající z koncentrace dat a vytvořit spravedlivé a konkurenční tržní podmínky pro vnitřní trh v oblasti cloud computingu, edge a souvisejících služeb;
14. vyzývá Komisi, aby v souvislosti s nedávným nařízením (EU) 2022/612 o roamingu ve veřejných mobilních komunikačních sítích v EU⁸ posoudila, zda pochybný pojem „politika přiměřeného využívání“, který používají telekomunikační společnosti, respektuje právo spotřebitelů neplatit dodatečné přírážky za používání svého mobilního telefonu při cestách v rámci EU a právo obdržet odpovídající předběžné informace, aby mohli přijímat rozhodnutí podle svých potřeb;
15. konstatuje, že hospodářská soutěž může být ze své podstaty místní/regionální, na úrovni EU / Evropského hospodářského prostoru nebo globální; vybízí proto Komisi, aby v případě globální hospodářské soutěže využila všech nástrojů stanovených v obchodních dohodách Unie a v celním kodexu Unie k boji proti nekalým obchodním praktikám, např. tím, že bude řešit environmentální a sociální dumping a nekalou soutěž ze strany společností ze třetích zemí, jež by mohly mít vliv na jednotný trh, aby se tak na jednotném trhu zachovaly rovné podmínky a přilákaly se další investice;
16. vyzývá Komisi, aby nadále pomáhala členským státům a podporovala je při provádění

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).

⁷ Nařízení Komise (EU) č. 2022/720 ze dne 10. května 2022 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 134, 11.5.2022, s. 4).

⁸ Úř. věst. L 115, 13.4.2022, s. 1.

směrnice ECN⁹ ve vnitrostátním právu s cílem zajistit, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž spolupracovaly na prosazování pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže;

17. domnívá se, že zajištění vzájemného přístupu na trh pro vývoz z EU by podpořilo oživení a udržitelný růst na jednotném trhu spíše než protekcionistická opatření;
18. konstatuje, že spotřebitelé se obecně potýkají s rostoucími cenami energie, zatímco se počet výrobců energie na některých trzích dramaticky propadl; žádá Komisi, aby pomohla zajistit, že spotřebitelé budou mít možnost se informovaně rozhodnout o vhodném dodavateli; žádá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na usnadnění podpory dostupnosti energie z obnovitelných zdrojů, a to i prostřednictvím mechanismů energetických komunit;
19. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby členské státy správně uplatňovaly dočasný krizový rámec pro státní podporu, a napomohly tak hospodářství po útočné válce Ruska proti Ukrajině, a aby se příspěvky na náklady na energii dostaly k těm, kteří je potřebují, jako jsou maloobchodníci a velkoobchodníci, kteří byli zasaženi současnou krizí, ale jejich činnost tradičně není považována za energeticky náročnou; dále vyzývá Komisi, aby dodržování dočasného krizového rámce pozorně sledovala;
20. konstatuje, že využívání elektrických vozidel v budoucnu povede k vyšší spotřebě elektrické energie a k tomu, že spotřebitelé budou k dobíjení svých vozidel využívat nové metody; žádá Komisi a členské státy, aby zajistily interoperabilitu, hospodářskou soutěž a transparentnost cen mezi poskytovateli energie pro stanice na dobíjení elektrických vozidel; konstatuje, že nedostatečná hospodářská soutěž může vést k tomu, že spotřebitelé budou za dobíjení svých vozidel platit vyšší sazby, než je nezbytné; vyzývá Komisi, aby vypracovala analýzu nákladů a přínosů veřejných výdajů EU a členských států na výstavbu infrastruktury dobíjecích stanic;
21. bere na vědomí rizika protisoutěžního chování při zavádění umělé inteligence, které by mohlo mít na tuto oblast trhu nepříznivý vliv; poukazuje na to, že je zapotřebí, aby Komise byla vybavena technickými a lidskými zdroji pro výzkum možného dopadu umělé inteligence na hospodářskou soutěž; zároveň bere na vědomí přínosy řešení založených na umělé inteligenci pro spotřebitele, pokud by se ukázalo, že mají kladný vliv na hospodářskou soutěž; vyzývá Komisi, aby zvažila tato rizika, pravděpodobnost, že se naplní, a jak jim lze čelit, a aby příslušné závěry zahrnula do analýz Unie v této věci a případně do pravidel pro hospodářskou soutěž;
22. zdůrazňuje, že je důležité pomáhat spotřebitelům a uživatelům při získávání větší kontroly nad využíváním jejich údajů, a vyzývá k vysoké úrovni ochrany osobních údajů a zdůrazňuje, že nedostatečné prosazování obecného nařízení o ochraně osobních údajů¹⁰ může mít značný negativní dopad na hospodářskou soutěž;

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu (Úř. věst. L 11, 14.1.2019, s. 3).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

23. domnívá se, že by měla být posouzena stávající pravidla pro kontrolu spojování podniků s cílem určit, zda jsou vhodná pro řešení tzv. likvidačních akvizic a zajištění spravedlivé hospodářské soutěže, a to jak on-line, tak off-line;
24. připomíná, že služby představují největší hospodářskou činnost v Evropské unii, pokud jde o hrubou přidanou hodnotu, a že dosud nedosáhly svého potenciálu pro hospodářskou soutěž a že jednotný trh se službami výrazně zaostává za jednotným trhem se zbožím; domnívá se, že je třeba urychlit práci na odstranění zbývajících překážek a plně vytvořit jednotný trh služeb, a to také prosazováním pravidel hospodářské soutěže; vyzývá Komisi a členské státy, aby se účinně zaměřily na zbytečná omezení a snížily neodůvodněné překážky v odvětví služeb vzhledem k tomu, že účinná regulace je prospěšná jak pro spotřebitele, tak pro podnikatele a má pozitivní dopad na produktivitu a konkurenceschopnost ekonomiky EU; připomíná, že empirické analýzy ukázaly, že omezení odvětví služeb mají dopad na obchod, a zdůrazňuje, že rozšířený trh služeb brání růstu produktivity služeb;
25. zdůrazňuje, že služby obecného hospodářského zájmu podléhají specifickým pravidlům, jejichž cílem je chránit přístup občanů k základním veřejným službám pod jasně stanoveným prahem; připomíná, že je zapotřebí lépe cílit a řádně odůvodňovat státní podporu, zejména pro služby obecného hospodářského zájmu, včetně energetiky, dopravy, telekomunikací, zdravotnictví a sociálního bydlení; vyzývá Komisi, aby urychleně přijala opatření v reakci na nedávno zveřejněný pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Hodnocení pravidel pro státní dotace na zdravotní a sociální služby obecného hospodářského zájmu a nařízení o podpoře de minimis na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu“ (SWD(2022)0388), který obsahuje návrh revize pravidel pro služby obecného veřejného zájmu;
26. s uspokojením konstatuje, že bylo dosaženo dohody o nařízení o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily plné provedení tohoto nového nástroje EU za účelem zajištění rovných podmínek¹¹ pro všechny společnosti působící na jednotném trhu, aby bylo možné důkladně prozkoumat dotace ze zemí mimo EU a odpovídajícím způsobem řešit narušení hospodářské soutěže; konstatuje, že chybí transparentní kritéria pro to, jak bude Komise posuzovat narušení vnitřního trhu, a ukládat tak nápravná opatření; vyzývá Komisi, aby tato kritéria zveřejnila;
27. žádá Komisi, aby dále posílila úlohu sítě evropských spotřebitelských center (sít' ESC);
28. zdůrazňuje úlohu politiky v oblasti hospodářské soutěže také při posilování regionální konvergence v EU; domnívá se, že politika EU by měla být více zaměřena na zlepšení regionální produktivní specializace a zároveň by se měla vyvarovat jakýchkoli kontraproduktivních dopadů, jako je podpora neefektivních podniků; zdůrazňuje, že průmyslová politika by neměla být v rozporu s politikou v oblasti hospodářské soutěže; souhlasí s OECD¹², že poskytování podpory na nové činnosti by mělo být časově

¹¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh (COM(2021)0223).

¹² OECD (2021), „Enhancing regional convergence in the European Union“ (Posílení regionální konvergence v Evropské unii), pracovní dokumenty oddělení pro hospodářství OECD č. 1696, OECD Publishing, Paříž, 2021, <https://dx.doi.org/10.1787/253dd6ee-en>.

omezeno, aby se zabránilo tomu, že budou podporovány neefektivní činnosti zaměřené výlučně na výnosy; naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla následné hodnocení právních předpisů EU a rozhodnutí o prosazování práva a aby se přitom zaměřila na jejich výsledky a dopad, včetně účinnosti pokut a sankcí uložených za protisoutěžní jednání na vnitřním trhu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	2.3.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 35 - : 0 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Adam Bielan, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Clara Aguilera, Marc Angel, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Christian Doleschal, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Tsvetelina Penkova, Romana Tomc, Kosma Złotowski
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Patrick Breyer, José Manuel Fernandes, Ljudmila Novak

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

35	+
ECR	Adam Bielan, Beata Mazurek, Kosma Złotowski
PPE	Deirdre Clune, Christian Doleschal, José Manuel Fernandes, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Ljudmila Novak, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Romana Tomc, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi
Verts/ALE	Patrick Breyer, Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Katrin Langensiepen

0	-

2	0
ECR	Eugen Jurzyca
The Left	Anne-Sophie Pelletier

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se